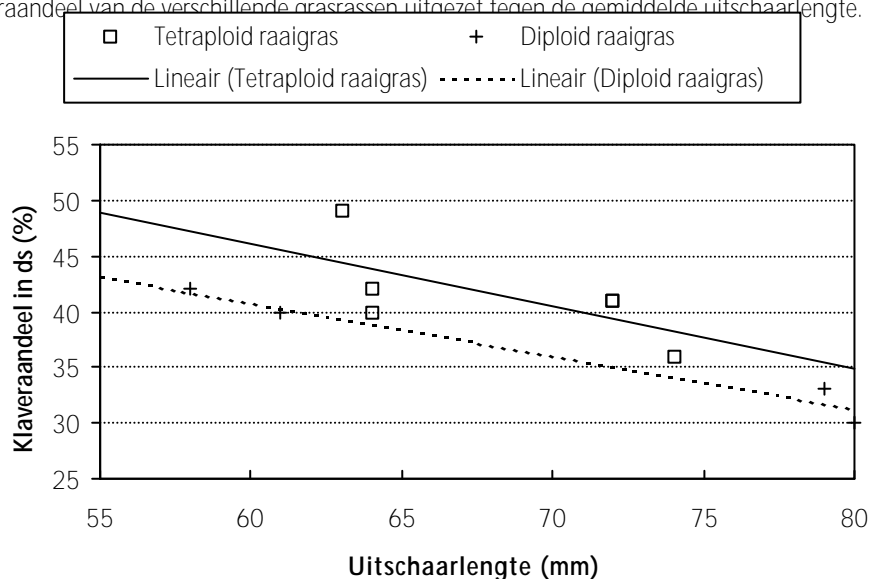

6. Effect van een diploid- of tetraploid Engels raaigras op klaveraandeel

Over het algemeen wordt aangenomen dat een tetraploid Engels raaigras in combinatie met Witte klaver een hoger klaveraandeel geeft dan een diploid Engels raaigras. Dit vanwege de open groeiwijze van Tetraploïde rassen waardoor Witte klaver meer ruimte heeft om zich te ontwikkelen. Een andere reden zou kunnen zijn dat tetraploïde rassen smakelijker zijn en korter worden afgevreten waardoor klaver wordt gestimuleerd. Daar staat tegenover dat tetraploïde rassen bredere bladen hebben die meer licht kunnen wegnemen van klaver wat tot een lager klaveraandeel kan leiden.

In Bretange (Frankrijk) loopt sinds 1996 een proef waarin verschillende gras/klaver combinaties worden vergeleken. In totaal worden 100 combinaties (10 grasrassen met 10 klaverrassen) in 4 herhalingen vergeleken. De doorschietdatum van de verschillende grassen verschilt maximaal 10 dagen. De proefveldjes worden niet met stikstof bemest en worden vijf keer per jaar tegelijkertijd begraasd ($\pm 3-4$ dagen). Bij elke begroazing wordt het klaveraandeel in de droge stof bepaald en de grashoogte bij in- en uitscharen.

De resultaten van 1998 geven aan dat het klaveraandeel bij de tetraploïde raaigrassen gemiddeld over het jaar genomen 42% is en bij de diploïde rassen 36%. Tetraploïde Engelse raaigras heeft gemiddeld dus een 6% hoger klaveraandeel dan een diploïde Engelse raaigras. Er is echter ook een verschil per klaverras. Alice heeft bijvoorbeeld een verschil van 2% terwijl er bij Huia een verschil is van 5% tussen tetraploïde en diploïde. De Franse onderzoekers trekken de conclusie dat tetraploïde Engelse raaigras inderdaad een hoger klaveraandeel geeft dan diploïde Engelse raaigras. Kijk je echter verder dan blijkt er ook een relatie met uitschaarlengte. Dit is niet verwonderlijk want een korte stoppelling heeft een positieve uitwerking op het klaveraandeel (zie vlugschriften juni blz. 6). Aangezien de koeien alle proefveldjes tegelijkertijd begrazen kunnen ze selecteren en wordt het ene gras beter afgegraasd dan het andere. In figuur 1 is het gemiddelde klaveraandeel van de verschillende grasrassen uitgezet tegen de gemiddelde uitschaarlengte.

Figuur 1: Relatie uitschaarlengte en klaveraandeel bij diploïde en tetraploïde Engelse raaigrassen

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat een tetraploïde Engelse raaigras in principe tot een hoger klaveraandeel leidt dan een diploïde Engelse raaigras bij een zelfde uitschaarlengte. Een smakelijk diploïde Engelse raaigras wat kort wordt afgegraasd kan echter een hoger klaveraandeel geven dan een tetra met een lange uitschaarlengte.

Nick van Eekeren
n.van.eekeren@louisbolk.nl